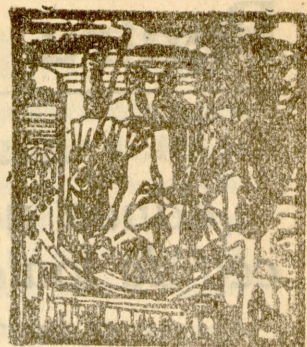

FOAIA POPORULUI

EA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

„Fiești cu poporul
ca să nu rătăcești!”

pare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
scris în Reg. Publ. la Trib. Sibiu sub Nr. 57-943

Organ al Asociației pentru literatura română
și cultura poporului român, „Astra”

Redacția și Administrația:
Sibiu, Strada Avram Iancu Nr. 9
Taxă poșt. plătită în numerar conf. aprob. 646-943

INFRĂȚIRE

de Aurel Vasiliu

Poate că cel mai greu lucru de a-
dus la îndeplinire este buna învoire
dintre oameni. S'ar părea că cel mai
simplu lucru este să trăiești în pace
cu toată lumea, să respecti pe altul
și să fi respectat de ceilalți.

Și totuși, cât de greu este acest
lucru! Nu este om care să nu aibă
dăgmani. Un sfânt de-ai fi și oame-
nii te vor urî, te vor plămui, îți vor
dori răul. Și Hristos care a fost per-
fecțiunea omului pără la Dumneze-
re, și el a fost crucificat, și el a fost
hulit, și lui Is'a pus cununa de spini
pe frunte. Cu toate acestea, omul are
cea mai mare mulțumire a sufletului
atunci când poate să atragă dra-
gostea și aprobarea altor oameni ai
săi. Prietenia este forma cea mai sim-
plă a înfrățirii dintre oameni. Infră-
țirea se mărginește de cele mai multe
ori în cerul familiei. Cât de adesea
totuși nu sunt dinonii și neînțelegeri,
chiar și în acest cerc restrâns.

Dar înfrățirea trebuie înțeleasă în
chip mai larg: trebuie lărgită la cer-
cul mai mare al tuturor locuitorilor
din satul din care faci parte, al nea-
mului cărui aparții, ba chiar al o-
menirii întregului pământ. Vezi așea,
desigur, mai rar prilejul să îți arăți
dragostea și prietenia față de toată
oamenirea; mai adesea însă vei ve-
dea durerea și nevoia celor din sa-
tul sau din țara ta, vei avea mai
degrabă putința să le ajuți și să u-
șurezi lipsurile celor mai apropiați
de tine.

Nicio durere și nicio nevoie a ori-
cui nu trebuie să îți rămână străină,
nu trebuie să te lese indiferent. Piu-
garii între ei își vor înțelege mai
bine necesitățile. Dar asta nu înseam-
nă că vor rămâne nepăsători la du-
rerile altor bresle de meseriași. Cla-
sele sociale între ele nu vor forma
niște cetăți izolate, de pe zidurile că-
ror să te uiți cu nepăsare sau mai
ales să asvârli cu pietre, răsând cu
hohot atunci când ai izbutit să răs-
tomni în țărănie pe un adversar.

Suprema țintă a omului să fie a-
ceea pe care ne-o arată creștinismul
că trebuie să înflorească printre noi:
„Pe pământ pace și între oameni
bună învoială”.

Vrei ca ceilalți să îți facă fie drep-
tate? Fă-o tu lor mai întâi.

Vrei ca ceilalți să îți dea libertate?
Dă-o și tu lor.

Vrei ca ceilalți oameni să te soco-
tescă egal cu ei? Socotește-i și tu
egali cu tine. Fă celorlalți semeni ai
tăi aceia ce vrei ca să-ți facă și ei ție.

Intrebuințarea timpului liber

sau: „Al treilea opt”

Foia aceasta se îndreaptă mai
ales către țărâna satelor și către
muncitorimea și meseriașii din orașele
noastre. Numeroși dintre aceștia cititori
ai noștri, când vor citi acest titlu de
articol, vor strâmba din nas, și, în
supățirea lor, vor arunca gazeta din
mână înainte de a-l termina. Cum —
își vor zice unii dintre ei —, ce mai
vreau domnii aceștia cu noi? Vreau
să se amestece și în puținele ceasuri
de odihnă pe care le avem, să ni le
ia și pe acestea și să ne pură la
treburile de care noi n'avem nici o
poftă? Să ne lase în pace! Și noi
ce să facem cu timpul nostru liber!

Nu este de loc așa, iubii mei ce-
litori. Problema aceasta a întrebuin-
țării timpului liber a frământat de
vrece câteva zeci de ani încoace, fără
întrerupere, pe toate statele civilizate
ale lumii. Și se poate spune că, după
măsura în care au știut să o rezolve,
se poate judeca gradul până la care
s'a urcat civilizația lor.

Au fost vremuri când cetățenii
unui stat se împărțeau din acest punct
de vedere, în două categorii. Cea
dintâia era a marelui mulțimi a mun-
citorilor dela țară și de-a oraș, care
din capul locului nu aveau timp liber
sau, altele cât îl aveau, de abia pu-
teau să-și odihnescă trudele lor
oase după o muncă încordată și ne-
omenească. Problema timpului liber
nu se punea deci pentru ei; a le
vorbi despre ea însemna a-ți bate
joc de ei, a le face o glumă proastă.
În cealaltă categorie, a celor puțini,
erau aceia care aveau alăta timp
liber încât nu știau ce să facă cu el.
De aceea îl întrebuințau în tot felul
de lucrări nefolositoare, adeseori în
risipă de bucurii și de sănătate.

Cu timpul însă, cu cât muncitori-
imea a prins conștiință de drepturile
ei, și a început să și le apere cu
energie, orele ei de muncă s'au mai
împușurat și au fost reglementate.
S'a ajuns astfel, după luptă încordată
și multe sacrificii, la cele opt ore
de muncă pe zi, principiu primit de
cea mai mare parte din statele lumii
în ziua de astăzi. Timpul liber, cea-
suile de recreare și de odihnă ale
muncitorimii au crescut deci în mod
îmbucurător. Din cele 24 de ore
câte are o zi, 16 el le poate folosi
pentru a-și reface trupul și sufletul și
a-și continua, cu puteri crescute,
munca sa. atât de folositoare societății.
Din aceste 16 ore cel puțin jumătate,

adecă 8, trebuie date somnului, adecă
celui mai binecuvântat întăritor al
trupului și al sufletului nostru, fără
de care nu numai omul dar nici ani-
malele, și nici chiar plantele nu pot
să supraviețuiască. Mai rămân astfel
8 ore de odihnă. Acest al treilea 8
este adevăratul timp liber al munci-
torului. Cu problema lui s'au ocupat
în anii din urmă, în mare măsură,
toți aceia care au avut la inimă
scerța mulțimilor, grija de a le înălța
tot mai sus pe treptele civilizației și a
desăvârșirii omenești.

Gruja de acest al treilea 8, a cres-
cut mai ales când s'a văzut cât de
puțini sunt aceia care știu să se
folosească de el spre binele lor. S'a
putut constata, în stătea cazuri, cum
acest timp liber nu este decât un
izvor de risipă de bani și de energie,
adeseori de degradare omenească,
astfel că el atrică uneori muncitorului
și familiei lui mai mult decât cel
dintâi 8, petrecut în muncă încordată
în fabrică, în atelier sau în mină.
Căți nu erau aceia care înțelegeau
într'un singur fel libertatea lor: de a
se infunda în cărciumă și de a-și
toca paralele sau de a se îngloda în
datorii, pentru a bea și a petrece. Ei
puteau fi considerați astfel pierduți
pentru familia lor, în mijlocul căreia
petreceau tot mai puțin, mijloacele de
traiu ale căreia le dădeau pe gâtul
lor neșțios; și cu încetul pierduți
erau și pentru societate, căreia nu
puteau să-i mai dea prisosul muncii
lor.

Spre cunoarea muncitorilor, trebuie
să spunem că numărul acelor care
înțelegeau să-și omogre astfel timpul
liber nu a fost nici odată prea
mare. Nu e mai puțin adevărat însă
că foarte puțini erau aceia care știau
să tragă toate foloselile acestei co-
mori neprețuite care este timpul liber.
Nu erau ei de vină pentru aceasta.
Venii în cea mai mare parte dela
țară la oraș, crescuți în condiții grele
și modeste, neghiutori sau știutori de
puțină carte, de unde puteau ei să
cunoască drumul adevărat al desă-
vârșirii omenești, de unde puteau să
știe cum să-și umple acest timp liber
pentru a li mai pricepuți la munca
lor, pentru a-și cultiva trupul și su-
fletul cu desfășurarea și de învățături,
îndelniciri și desfășurări pe care le
oferă orașul cu numeroasele lui po-
sibilități de distracție și cultură. Iată

(Continuare în pag. 4-a)

Când omul nu-i corect!

Ort unde te-ai duce și din orice în-
tâmplare poți să tragi anumite învă-
țături, folositoare pentru tine și chiar
pentru alții.

Nu de mult mă găseam într'un sat
din jud. Sibiu și așteptam să vină
camioneta de transport R. A. T. A.
(oamenii din sat îi zic „Rața”).

Nerăbdători, cu bagaje multe aște-
ptam blagoslovita „Rața” să ne
transporte la Sibiu. Cât ce a sosit,
lamea s'a repezit în ea cum rar mi-a
fost dat să văd. Apare taxatorul.
Grăbit și enervat se urcă pe Rața și
dă lumea jos, lăsând doar câteva
cucoane, față de care vota să fie mai
cavaler. Incepușe să taxeze din uși:
omul și bagajele.

Printr'un noroc îmi venise rândul
și îi cer să-mi dea trei bilete, atâția
eram.

— Cât bagaj aveți?

După ce l-am arătat îmi răspunse:

— Mai plătești un bilet în plus.

Trei bilete făceau 27 de mil iar
patru 36 mil și cum nu aveam mă-
runt îi dau 40 de mil. Îmi dă biletele
și când le număr ele erau tot numai
trei, de rest nici vorbă. Nu t-am zis
nimic numai ca să nu zăbovim prea
mult, văzusem că așa pățea fiecare.
Și cel din urma mea, plăteau tot
câte un bilet în plus alui taxator,
care s'a mai lînșit cu oamenii și
era destul de politicos.

După două ore — de înghesuială,
strigături și curent nu mai vorbesc
— ajungem în autogara Sibiu. Taxa-
torul s'a repezit să strângă biletele
și în clipa în care mă pregăteam să
i le dau și eu, după ce mi-am dat
bagajele jos, sosește controlul socie-
tății. Se uită la bagajul meu, ne nu-
mără, vede apoi numai 3 bilete și
mă întrebă: Unde-i biletul de ba-
gaj?

— Păi unde să fie, întrebați-l pe
taxator, i-am răspuns eu.

— Lăsați, dle șef, zise taxatorul
între altele.

Eu încerc să mă depărtez, contro-
lorul se ține scal de mine.

— Hai, domnule, să dai o decla-
rație îmi zise din nou.

— Ce declarație să mai dau după
ce am plătit taxatorului 40 de mil?
M'a scăpat gura și i-am spus ade-
văral.

Așa stau lucrurile? Te rog să-mi
dat chiar aici o declarație, dumneata
n'o să pățești chiar nimica.

Știam eu foarte bine că n'am ce

(Continuare pag. în 2-a)

Pentru suflet

Sub steagul Astrei

Pentru trup

Pe armale Domnului

„Pânea noastră cea de toate zilele“

Apatra cerere din rugăciunea „Tatăl nostru“ zice: „Pânea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi“. Însemnată cerere! Am putea spune că ea privește viața noastră în întregul ei. Căci, să nu uităm nici o clipă, un mare adevăr creștin: omul, în întregul său, este duh și trup. De aceea și în cerere e vorba de pânea cea duhovnicească, de pânea cea pentru suflet, de cuvântul lui Dumnezeu, și, în același timp, de pânea cea pentru trup, cea din grâu. Înțelesul acestuia este și din cuvintele Mântuitorului Iisus Hristos: „Nu numai cu pâne se trăiește omul ci cu tot cuvântul ce iese din gura lui Dumnezeu“. (Matei 4,4).

Cea dintâi este veșnică și ne hrănește pentru veștii vecilor. Dar a doua ne hrănește pentru un timp mărginit, adesea chiar pentru o singură zi.

Este foarte adevărat, că noi nu ne hrănim, numai cu pâne. Dar este tot pe atât de adevărat, că pânea este alimentul de căpetenie în susținerea sănătății și plăcii noastre. De aceea toți o căutăm și toate neamurile pământului sârguiesc într-o căștigarea ei.

Mântuitorul Hristos din pâne a lăsat să se prefacă, în sf. Liturghie, trupul Său cel sfânt cu care ne comunicăm „sare iertarea păcatelor și spre viața de veștii“. Și omul din popor vede în pâne un lucru sfânt, vede fața lui Iisus Hristos. Când frământă aluatul, țărâncele este îmbrăcată cu pâne pentru sărbătoare și își face semnul sfintei Cruci. Când începe o pâne, gospodarul o însemnează mai întâi cu acele semne sfinte. Nici o țărâmitură nu este aruncată jos, ca nu cumva pietorul omului să calce fața lui Hristos.

Domnul zice: „dă-ne-o nouă astăzi“. Și aceasta pe bună dreptate. Căci trebuie să ne facem vrednici de breata de pâne pe care ne-o dă Dumnezeu, zilele se cade să muncim cu dragoste și cu tragere de inimă. Cine lăsară, nu e vrednic să mănânce pânea lui Dumnezeu. D. Călugăr

Rânduri pentru „Calendarul“ nostru

Răspunzând unei deosebit de frumoase tradiții culturale, Asociațiunea pentru Literatură și Cultura Poporului Român „Astra“, împreună cu organul său de răspândire a bunelor învățături „Foaia Poporului“, în acest an, ca și în trecut, a ținut de a sa datorie să pună la îndemâna tuturor „Calendarul“ pe anul 1947.

Tipărit în atelierele „Astei Culturale“, în condițiuni tehnice superioare, „Calendarul“ nostru a fost onorat cu colaborarea celor mai valoroși scriitori pentru popor ca: Rev. canonic Ion Agârbiceanu, Petrea Dascălul, etc. M. Sale Regelui M. Hai I, făuritorul actului dela 23 August 1944, îi închină cuvântul de omagiu și respectuos atajament Dl. Dr. Gh. Preda, vice-președinte al „Astei“.

Partea literară este întocmită cu gust de către scriitorii din generația actuală. Oameni pricepuți în tainele naturii explică diferite probleme științifice, probleme care preocupă mai ales lumea de după acest război.

Bucurându-se nu numai de colaborarea intelectualilor, ci și de aceea a muncitorilor și țăranilor, acest calendar — prieten nedeșpărțit pe un an de zile — își îndeplinește, ca și pe timpuri, rostul său de culturalizare și îndrumare pe căi sănătoase a poporului român. Evidențiem cu deosebire bucurie „Monografia comunei Lencrăm“ scrisă de țăranul-cronicar Băcur Danil. Fotografia acestui moș o publicăm în cuprinsul calendarului.

În afară de partea calendaristică, în serile de iarnă, răsfoind filă cu filă această carte, vom gusta frumusețea poeziilor populare cum și a bucărilor din literatura cultă: apoi cuvinte înțelepte spuse de mari învățați ai lumii.

Nu lipsesc din calendar nici glumele care vor avea darul să descrețească frunțile chiar în aceste vremuri grele. De altfel, noi românii ne supărăm noi cât ne supărăm — plângii nu suntem — și până la urmă, tot cu o glumă punem capăt durerilor. Vorba moșului care și-a scăpat căruța încărcată cu ci bară, și cu cai cu tot, pe prăpastia la vale, de praful s'a ales și de cai și de căruță și de ciubară: „Fu cu n' fu (paguba) da-mi plăcu cum mersă“. Așa suntem noi, facem haz de necaz.

Costul calendarului este de 15 mii Lei. Cei ce vând dela zece exemplare în sus, primesc o reducere de 25 la sută. De 25 la sută reducere se bucură toți membrii „Astei“.

Tipăritorul cu multă trudă, Asociațiunea pune în vânzare acest frumos calendar la prețuri cu care se pot cumpăra 4-5 ouă. Deci poate fi accesibil tuturor iubitorilor de lucruri frumoase.

Am scris aceste rânduri pentru „Calendarul“ nostru, apreciind cum se cuvine munca tipografulor cari s'au străduit în împlinirea cinstită a sarcinilor; am scris apoi pentru a mulțumi distinșilor colaboratori și am scris cu gândul la acei ce vor și să aprezieze această muncă a tuturor care au ostenit să realizeze o lucrare așa de folositoare poporului nostru A. M.

Când omul nu-i corect!

(Urmare din pag. 1-a)

să pășesc, îl cer o hârtie, scot tocul și încep să scriu. El îmi dicta și l-am rugat să mă lase singur, că știa eu ce să scriu. Nu i-am spus că mai scriu și la gazetă.

Când să plecă n, iată vine taxatorul și mă înfruntă:

— Ce-ai câștigat? Mi-ai făcut-o!

— Un bilet în plus și 4 mii lei rest, i-am răspuns eu. Dumnezeu îți-a făcut-o, ai câștigat ceva părălute și ți-ai pierdut nu numai serviciul, dar și cînslea.

Taxatorii să ia a nite, ca să n'o pârșească la fel, poate înfălnește unul care știe să-i facă și o declarație.

Traian Chirilă

STATURILE DOCTORULUI

Igiena aerului (II)

(Urmare)

Aerul mai poate conține și unele corpuri și materii vătămătoare.

În primul rând poate conține microbii fiindcă aceștia sunt așa de mici încât nu se pot vedea cu ochii liberi și sunt ușori de așternut în aer. Prin respirație ajung în plămâni și aici pot produce boala, așa se răspândește tuberculoza, scarlatina, difteria, pojarul, tusea măgărească și alte boale.

Mai poate conține praf, fum și gaze otrăvitoare cum ar fi oxidul de carbon și diferite mirosuri grele. Când aerul conține aceste lucruri vătămătoare considerăm că aerul este sîrăcit (viciat) și conține oxigen mai puțin.

Dacă omul și mai ales copilul trăiesc multă vreme în aer sîrăcit, devin slabi, se îmbolnăvesc de multe ori, rămân săraci de sânge (anemici) și sfârșesc prin o boală mai gravă.

Aerul fiind singurul lucru necesar care se găsește oriunde, nu se vinde și nu este costisitor, fiecare poate trăi în aer curat dacă își dă seama de importanța lui și își dă oboseala în interesul său.

Este foarte ușor să aerisim locuințele cât mai des prin deschiderea ferestrelor, să ținem curățenie în locuințe pentru ca să nu fie praf, să reparăm sobele ca să nu lasă fum și gaze otrăvitoare iar prin spălarea mobilierului al hainelor și prin curățenie bună îndepărtăm și mirosul greu care s'a produce. În acest fel pe lângă că prevenim o mulțime de boale, ducem și o viață plăcută și sănătoasă. dro.

Indemnăm pe toți — cei bogății din mulțimă lor; cei săraci din puținul lor —

să ajute pe frații noștri din Moldova!

Acolo în Moldova, unde era belșug și mulțumire, acum e numai jale și suferință.

FOIBOARA

Scoala Mitropolitului Șaguna

Spre deosebire de vechiul regat unde, începând cu reforma școlară a lui Alexandru Ion Cuze, învățământul primar s'a bucurat de sprijin din partea autorităților statale, la noi, aici în cuprinsul Ardealului, școala a avut de luptat cu foarte mari greutăți. Sub stăpânirea habsburgilor dela Viena, noi, acest popor de plugari, nu ne-am putut bucura de binefacerile învățării, așa cum se bucurau frații noștri de peste Carpați. Față de popoarele libere ale apusului civilizat, datorită împrejurărilor istorice care ne-au fost mereu împotriva, am rămas mult în urmă. Statul Austro-Ungar, care avea

la conducere grofi, conți și baroni, iar în frunte pe împăratul cu suflet nepăsător la suferințele noastre, nu a sprijinit școala poporului ardelen. Statul Austro-Ungar a împiedecat cât a putut mai mult, organizarea învățământului din cuprinsul Ardealului. Lupta pentru carte, pentru cultură, lupta pentru lumină s'a isbit de neapăsarea nobilimei și-a împăratului.

În această luptă pentru carte, erdeleni și-au angajat pe cei mai strălucii din conlucătorii lor. În aceste împrejurări grele, Mitropolitul Andrei Șaguna a luptat în mână destinul bisericii ortodoxe. Și deoarece pe acele vremuri învățământul sîtesc era pus sub ocrotirea bisericii, Mitropolitul Șaguna și-a făcut un scop al vieții sale din problema organizării pe temeli sănătoase, a învățământului.

O n luminat, înzestrat cu o putere de muncă rar întâlnită la alții, Mitropolitul Andrei Șaguna nu s'a mul-

tumit cu rostul său numai în celea bisericești ci, dându-și seama de însemnătatea cărții în viața poporului și că viața economică a plugarului poate fi îmbunătățită prin știința de carte, a desfășurat o activitate deosebit de rodnică în ogrorul școlar.

Mitropolitul Șaguna nu s'a îngrijit numai de întreținerea școlilor confessionale, de organizarea lor, ci mai mult: Mitropolitul Șaguna, prin îndrumările, indemnările, prin sfaturile sale înțelepte, s'a dovedit a fi nu numai un mare mitropolit, dar și un mare învățător.

„Ordinările“, a lăsat pe prolopopilor, preoților și învățătorilor dela școlile confessionale, plecate din gândul său cristalin și din inima sa de păstor înțelept, rămân — cu adevărat — pietre de temelie în zidirea noastră școlară. Nu există problemă școlară asupra căreia să nu fi zăbovit și căreia să nu-i fi găsit

dreapta deslegare. A fost preocupat de întreținerea, de starea sanitară a localurilor școlare, de întocmirea manualelor; a purtat o permanentă grijă de tineretul școlar, s'a oprit asupra disciplinei care trebuie să domnească în școala poporului, iar, pe lângă cunoștințele ce le primeau școlarii, Mitropolitul Andrei Șaguna a stăruit ca să se pună mare preț pe deprinderile bune, a indemnă și îndrumat școala cum să scoată în viață oameni de omenie.

Însemnătatea sfaturilor și îndrumărilor șaguniene constă apoi în faptul că, aceste sfaturi, aceste indemnuri, plecau totdeauna dintr'o inimă caldă, înțelegătoare, plină de dragoste pentru popor. Organizator desăvârșit, în fiecare cuvânt pus suflet și de aceea, munca lui a dat rodul pentru care urmașii îl binecuvântă.

Cu aceste gânduri am sfârșit stă

Pregătirea pentru iarnă a cotețului de păsări

Foarte obișnuit este a se face cotețe de găine cu un perete făcut din lemnuri. În asemenea cotețe găinele se țin în sta primăvara, vara și toamna. În iarnă când suflă vânturi reci, găinele nu se simt deloc adăpostite.

Găinele sunt păsări de curte, cari au fost aduse la noi din țări mai calde. Ele s'au dat cu vremurile spre de la noi, dar aceasta s'a făcut la paguba producției de ouă.

Este deci foarte caminte să căutăm ca și iarna să facem așa ca să se simtă bine găinele. Acest lucru se poate face dacă vom pregăti cotețul de găini pentru iarnă.

Peretele de lemnuri trebuie dat jos și înlocuit cu un perete de scânduri bine încheiate. Sau, mai putem lipi lut peste lemnuri, așa ca să astuie toate deschizăturile.

Se pot lipi cu lut și pereții de scânduri și apoi se vâruiesc pentru a împiedica curățenile mai mare.

De mare folos este ca pe deasupra ușii cotețului să facem și o ferăstră de 30 cm. înălțime și 40 cm. lățime, la cotețele mici pentru 10-15 găini. Lumina este foarte necesară găinilor și ajută mult la ouat.

Pentru ca în zilele de ger găinele să nu iasă în frig este bine să le facem o troscă în care să curgă grăunțele dintr'un coș acoperit așa ca să nu se răcească. Găinele nu pot să respirească grăunțele așa cum se fac dacă le punem pe jos. Trebuie să le dăm pe lângă grăunțe și ceva mușchi, dar mai ales var sub formă de cenușă uscată căci și nisipul este folositor.

Din când în când se poate da și puțin de cărbune de lemn care ajută la curățirea sângelui și păstrează sănătatea găinilor.

Dacă în coteț avem și niște lemnuri cu muchiile rotunjite pe care să le așezăm găinele noaptea atunci putem să zicem că avem un coteț bine amenajat.

Bine ar fi pentru sănătatea găinilor să punem și o mică adăpostoare care se umple de la sine din o sticlă înclinată cu gura în jos în blidul de apă. În apa ce o dăm de băut găinilor pe vremuri de molimă să

doamnei profesoare Septimia P. Șerman, studiu ce poartă un titlu foarte frumos: „Școala șaguniană — școală a poporului“.

Doamna profesoară Septimia P. Șerman, scriind această carte plină de înțelepciune șaguniană, a realizat un lucru bun al călătorilor sibieni care au călătorit în jurul „Revistei Teologice“ și sub conducerea D-lui profesor Dr. Grigore Marcu. Dar doamna profesoară, în același timp, și a onorat catedra de pedagogie de la Școala Normală de fete „A. Șaguna“ din Sibiu cu un deosebit merit. Din această lucrare, cititorul rămâne cu sufletul înălțat, încrezător în viitorul poporului nostru; iar școala ce ține — și trebuie — să fie a poporului, are azi și va avea mult timp în viitor să înălbănească de îndrumările înțeleptului mitropolit Andrei Baron de Șaguna.

A. Madru

punem 1 litru de apă un jumătate de gram de doborâș numită permanganat de potasiu de la farmacie care le fereste de îmbolnăvire.

Tot pentru a feri păsările noastre de bolile care le seceră în zilele mai trebuie să le facem o curte îngrădită în jurul cotețului. Dacă nu putem face gard destul de înalt ca să nu le poată sări, atunci va trebui să ținem cu forfecile o treime din penelul aripilor drepte la fiecare găină. Aripa stângă rămâne netăiată și astfel găina nu mai poate săbura pentru că noi i am stricat cumpanirea aripelor.

În curtea pasărilor se poate semăna de cu toamnă semințe de ierbururi pentru ca în primăvară să crească și să aibă găinele ce să pască în timpul cât trebuie să stea închise în curte.

I. R.

„De prin lume adunate și iară și la lume date“

Câtă gheață e la poli?

V'am povestit odată că s'au făcut planuri pentru a se topi marile ghețuri care acopere regiunile polare ale pământului. Ei bine, s'a ca'icat câtă gheață este acolo și câtă apă ar da prin topire. Și s'a găsit că dacă toate ghețurile ar fi topite, apa care s'ar produce astfel, ar ridica apele tuturor oceanelor din lume, cu 50 m. Trebuie să recunoaștem că întâmplarea aceasta ar produce multe schimbări pe uscatul pe care-l locuim. Țări întregi ar fi acoperite de apă și, în orice caz apele mărilor și oceanelor ar intra adânc peste uscatul pe care se găsesc azi sate, orașe sau holde cu roadă. Dar până atunci... mai trece apa pe Dunăre, cum se spune! Și învățații se vor gândi ei și la mijloace de stabilirea apelor.

Cea mai mare umbră din lume

o aruncă un munte înalt de 3700 m. așezat pe o insulă din Oceanul Atlantic. Se zice că acest munte — când soarele e aproape de apus — aruncă o umbră de 270 km, care se întinde peste apa Oceanului.

Ce greutate poate ridica un om?

În general un om nu poate ridica mult mai mult decât e propria lui greutate. Deci un om care cântărește 70 kg, poate ridica 70 kg și când e bine făcut, când e obișnuit cu ridicăturile, poate ridica 80—90 sau chiar 100 de kg. Cei care ridică mai mult sunt atleți și dau reprezentanții pe la diferite circuri sau teatre. O revistă scrie că un englez a reușit să ridice 3000 kg, adică 3 tone. Ni se pare cam mult. Mai ales că revista nu scrie dacă nu cumva englezul a întrebuințat vreo pârgie sau vreun scripete.

Friptura de... cărbune

Se spune că tot englezii au reușit să scoată din cărbune niște grăsimi care se întrebuințează în mâncări, pentru a înlocui grăsimea de porc sau untul. Poate știți d-voastră și până acum că din cărbune se scoteau uleiurile de uns mașini. Prin urmare nu mai era decât un pas până la scoaterea grăsimilor ce se pot mânca. Numai că aceste grăsimi sunt încă mult mai scumpe decât cele date de animale și nici nu sunt așa gustoase.

Industria și legi muncitorești

Dacă am arunca o privire asupra stării de acum a industriei din țara noastră, am putea fi ispitiți să ne îndoim de creșterea ei în viitor. Lipsa de materiale de lucru, greutatea de transport, turburarea adusă de război, precum și altele, ar putea arăta, într'o oarecare măsură, că lucrurile nu merg bine. Dar dacă dimpotrivă vom ține seama nu numai de bogățiile pământului nostru, ci și de cerințele ce vor trebui împlinite, atât la noi cât și în țările cu cari ne învecinăm, se înțelege de la sine că viitorul industriei românești se arată foarte luminos. Nu trebuie să pierdem din vedere faptul că Germania a fost învinsă și situația economică a Europei, din această cauză, s'a schimbat mult. Gândul Germaniei era, dacă ar fi fost învingătoare, să mărginească munca noastră și a popoarelor din jurul nostru, numai la cultivarea cerealelor și creșterea vitelor, pentru strângerea de alimente la prețuri cât mai mici. Pe de altă parte mai voia să ia materialele de lucru și să facă obiecte lucrate în fabricile și atelierelor germane, ceea ce însemna o adevărată sclavie economică.

Astăzi însă situația este alta. Industria noastră va putea, prin urmare, să crească fără să se teamă de amenințarea germană, fabricile pe cari le avem astăzi în ființă vor putea li mărire și altele din nou construite. Materialele de lucru vor fi deci prelucrate în fabricile și atelierelor noastre, ceea ce dă naștere

la întrebuințarea multor brațe de muncă. De asemenea, o puternică industrie alimentară poate fi înfăptuită, pentru prețurile cât mai mare a produselor țărănești. Trebuie deci capital, organizare, mână de lucru bine instruită și muncă ordonată, precum și o sănătoasă politică economică. Iată ce duce la ridicarea maselor populare și îmbunătățirea de viață a întregii colectivități românești.

Este nimerit să fac amintire că produsele industriale, față de cele agricole, aduc un câștig de 4—5 ori mai mare. Unii oameni de știință au socotit chiar ceva mai mult. Ei spun că 52 la sută din populația producătoare a unei țări, care se ocupă cu agricultura, strânge un venit de 20 la sută din venitul întreg al țării, în timp ce cealaltă parte de 48 la sută, care se ocupă cu industria, aduce restul de venit de 80 la sută.

Împrejurările acestea prislnice pentru noi e bine să le folosim, îndreptându-ne tinerețea către fabrici și ateliere. Cu gândul la viitorul nostru industrial Ministerul Muncii a întocmit noua lege pentru pregătirea profesională, care va fi poate prima lege muncitorească ce va fi trecută prin Parlament, despre care vom scrie în numărul următor și care privește pe fabricanți, meșteșugarii patroni, lucrători și ucenici.

Ion Martin

Cea mai frumoasă podoabă în casa țărănilor sunt

Calendarele de perete

apărute zilele acestea în Tipografia „Astrei“. Primul este Calendarul Asociației executat în culorile naționale în mijloc cu M. S. Regele Mihai I. președintele de onoare al „Astrei“, iar în partea de jos 4 clișee frumoase din viața satelor noastre. Al doilea este Calendarul creștin executat în culorile naționale cu un chenar în motive românești iar în mijloc două icoane de totă frumusețea, cu Iisus Hristos și Maica Domnului. În partea de jos Nașterea și Răsăritul Mântuitorului. Prețul unui exemplar lei 5000. Prin poștă lei 5500.

Comenzile se vor adresa:

Tipografiei „ASTRA CULTURALĂ“ Sibiu, Strada Avram Iancu Nr. 9

Colțul bunei gospodine

Gospodina chibzuește zilnic cu multă abilitate, ca în ciuda greutăților economice, masa să fie suficientă și gustoasă, cu minimum de cheltuielă. Dăm un exemplu:

Pentru o familie din 6 persoane putem pregăti 3 mâncări dintr'un Kgr carne. Alegem jumătate din carne macră și o păstrăm pentru a doua zi. Din partea oșoasă și cu ceva carne fierbem supă de carne cu tot felul de zarzavat obișnuit. După ce au fierit strecurăm supa și fierbem în ea tăieței. Carnea fiartă cu zarzavatul din supă și încă 2 cartofi cruzi 1 felie de pâine mușată măcinăm totul prin mașina de carne. Aromăm cu ceapă prăjită într'o linguriță de untură franze de peștelă tocat și puțin pipor. Formăm în mâna udată chiftele și le prăjim în untură fierbinte. Le servim cu murături.

A doua zi, tocăm carnea păstrată și o pregătim musaca de cartofi, sau colțunagi cu carne.

Musaca de cartofi

Fierbem cam 2 Kgr. cartofi, îi curățăm și zdrobim bine sau trecuți prin mașina de carne. Li prăjim în untură încinsă în care am prăjit ceapă tocată. Așezăm din această compoziție o pătură, într'o cratiță cu care și servim, presărăm carnea tocată și prăjită puțin, apoi iar un rând de cartofi și iar carne până am clădit totul. Vărsăm peste musacă bulion de roșu sau smântână și dăm la cuptor. Servim fierbinte, cu murături.

INFORMAȚIUNI

Dela o săptămână la altă

Abonamente

Pe un an, pentru cărți și tablouri	10.000 Lei
Pe un an, pentru cărți și tablouri și abonament la ziare	20.000 „
Pe un an, pentru cărți și tablouri și abonament la ziare și abonament la reviste	40.000 „
Pe un an, pentru cărți și tablouri și abonament la ziare și abonament la reviste și abonament la publicații de cercetare	80.000 „
Prețul unui număr	200 „

S'a descoperit leacul tuberculozei. În Suedia se întrebuințează un vaccin contra tuberculozei. Vaccinul se numește B. C. G. Pentru ca acest vaccin să se fabrice în cantități cât mai mari, ministerul Sănătății din Anglia și Statele Unite au luat legături cu specialiștii suedezi pentru a se putea fabrica și în țările lor. Scopul întrebuințării pe o scară întinsă a acestui vaccin, este o binefacere pentru toți bolnavii atinși de acest flagel de pe întreaga globul pământesc.

In Grecia, luptele continuă

Trupele de partizani din Grecia continuă să reziste, prin munși, atacurilor date de trupele guvernamentale. Armata grecească atacă grupurile de partizani cu tancuri și avioane.

Președintele Truman sub apă

Pe bordul unui fost submarin german, președintele Truman a coborât sub apă la o adâncime de 135 de metri.

M. Sa Regele nu va mai semna decât legile votate de parlament

Indată după convocarea parlamentului, guvernul nu va mai conduce treburile țării prin decrete-legi. După 1 Decembrie, legile semnate de Suveran vor fi acelea care vor fi votate de parlament.

Numărătoarea șoarecilor

Americenii și englezii sunt tremunși pentru diferitele numărători pe care le fac (statistici). Pe noi ne prinde mirarea când aflăm că ei s'au apucat și și-au numărat — mei bine zis au socotit — și șoarecii din țările lor. Așez, se zice că Americanii din Statele Unite au cam 125 milioane de șoareci. Mult, nu-i așa? Și știți cam ce pagubă fac aceste rozătoare? Nici mai mult nici mai puțin decât 70 milioane lire sterline anual, ceace ar veni în bani românești cam 16.800 mil iarde lei.

Și când vă spuneam eu, mai săptămână trecută, că ne pândesc li ghocarele pentru a ne lua locul, să se facă ele stăpâne pe pământul...

Comitetul pentru ajutorarea regiunilor secetoase — Sibiu secția „Asistența copilului”

APEL

Seceta cumplită din anul acesta ce s'a abătut asupra mai multor județe din țara noastră, după cea din anul trecut, a avut de urmare sărăcirea locuitorilor acestor județe.

Parte din acești locuitori s'nt de crunt loviți de soartă, pentru a se putea salva pe ei și vitele lor, cu durerea în suflet dar și cu nădejdea că nu vor li lăsați fără ajutor de cei

ce au fost cruțați de ravagiile secetei și-au părăsit căminurile și au luat drumul pribegiei, iar alții au rămas pe loc nutind și ei aceiași nădejde.

Nădejdea nu le-a fost îngelată căci toți pe întrecute, înțelegându-le nevoile i-au primit și îmbrățișat cu dragoste de frate și mult puținul ce l-au avut, l-au împărțit cu ei și au trimis și celor rămași la căminurile lor.

Aceasta însă nu este de ajuns, căci vine iarna cu greutatea ei și cătră noastră este să-i ajutăm până ce-i vom vedea scăpați din nevoie și acest ajutor li-l vom da deplin când vor ști că și existența copiilor plecați de lângu ei, le este asigurată.

Deci pentru salvarea acestor copii, nu trebuie precupețit nimic și cum în crâșul nostru, precum și în județul Sibiului revine sarcina de a îngriji de circa 1000 de copii de diferite vârste, începând dela 4 ani și mergând până la 14 ani. Comisia de asistență din Filiala Sibiu, pentru ajutorarea Regiunilor bătute de secetă, cerea i s'a încredințat organizarea și înălțuirea acestei mari opere de asistență, face apel călduros la toți cetățenii orașului și județului Sibiu, ca fiecare să contribuie cu cât mai mult în orice mod, pentru această mare operă de asistență să poată fi înălțată. Cel ce vor să ia din acești copii spre a-i îngriji în căminurile lor și e de dert să fie cât mai mulți se vor adresa cei din crâș cu cerere la Comisia de asistență, ce-și are Sediul în localul Prefecturii Sibiu, sala mică de sedințe zilnic între orele 10—13 și 16—18, iar cei dela rate primarilor care le vor comunica numele comisiunii. Celelalte ojuoare în bani sau în natură, se vor depune tot la Comitetul pentru ajutorarea regiunilor bătute de secetă, Prefectura județului, sala mică.

Cu credința că acest apel își va avea ecoul așteptat în inimile caritabile ale tuturor cetățenilor orașului și județului Sibiu, Comisia de asistență așteaptă cu încredere chobul lor și mulțumindu-le de recunoștința micilor vlăstare salvate prin bunățatea lor.

Poșta Administrației

Domnii abonați cari nu sunt încă la curent cu plata abonamentului, sunt rugați săruiitor să ne trimită banii. În lupta cu greutatea pe care le ducem, singurul nostru sprijin sunt abonații. Lor ne adresăm și de această dată cu rugămintea de a nu uita că trăim din seul nostru și că dacă nu ne vor trimite banii nu vom mai putea continua trimiterea gazetei.

Celor cari ne cer să le trimitem numere de probă, nu le putem împlini dorința din lipsă de hârtie. Dacă vor să se aboneze să trimită banii înainte pe un an sau jumătate de an, cunoscând că abonamentul plătit înainte pentru anul 1947 este de lei 20.000.

Abonat 6839. Aveți un rest de 1500 până la sfârșitul anului. Ziarul se trimite regulat. Cercetați la poștă.

Abonat 5173. S'a primit suma de 5000 lei.

Dr. Serafim Oana. — Serceia — Făgăraș. Nu se primit nici-o publicație pentru licitații.

in străinătate

Tratatul de pace vor fi aprobe te în decurs de 15 zile

După ce cei patru miniștri de externe au ajuns la o înțelegere asupra problemei Triestului, se crede că tratatele de pace cu România și celelalte țări vor fi completate în curând. Această se va face în termen de 15 zile, după care, Europa va face primul pas spre normalizarea vieții.

La Nürnberg începe al doilea mare proces

În fața Tribunalului din Nürnberg, a început procesul medicilor germani invinuiți de asasinarea prizonierilor și altor persoane care se aflau în lagărele germane. Printre acuzați se află și medicul Karl Hrandt fost în serviciul personal al lui Adolf Hitler. Acuzarea este reprezentată de generalul american Telford Taylor iar apărarea va fi susținută de aceiași advocați care au apărat pe Göring, Keitel, etc. mari criminali de război.

La noi în țară

Un curcubeu deasupra capitalei.

Cu toate că era serin, în zilele trecute, din București, s'a observat un frumos curcubeu timp de 8 minute. Locuitorii capitalei au privit cu bucurie acest fenomen ceresc. Apariția cur-

cubeului pe vreme serină, ar fi semn că omerirea se îndreaptă spre pace.

Sentințele în procesul organizației „Sumanele Negre”

După ce s'a dat ultimul cuvânt acuzatorilor, Curtea a intrat în deliberare și apoi d. general de Corp de Armă Atanasiu Vasile a dat cetie sentințe de condamnare.

Iată sentințele pentru principii acuzați:

General de rezervă Aldea Aurelian: muncă silnică pe viață;

General Eftimiu Constantin: muncă silnică pe viață;

Colonel Plesniță Eugén: muncă silnică pe viață;

General de rezervă Rădescu Nicolae: 2 ani închisoare în lipsă;

Dr. Ilie Lezăr: 7 luni închisoare;

Valer Roman: 1 an închisoare;

Amiral Horie Măcelaru, Bogdan Mălin, Prof. Gh. Manu, Comandant Horățiu, Fărcășanu Mihail, Vintilă Brăilănu și Manicatu de Teodor: muncă silnică pe viață în lipsă;

Dr. Pop Ionel: achitat;

Bucur Nicolae: achitat;

Radu Vălsănescu: achitat.

Curtea a hotărât ca toate corpurile delictu să fie confiscate în folosul Statului.

Rezultatul definitiv al alegerilor din România

— Comunicatul ministerului de justiție —

Asupra rezultatului alegerilor, ministerul justiției comunică:

Numărul voturilor întrunite pe toate listele este de 6.934.583.

Repartizarea voturilor, pe partide este următoarea:

Blocul Partidelor Democratice 4.766.630.

Partidul Național-Tărănesc 678.927.

Uniunea Populară Maghiară 569.651.

Partidul Național-Liberal 259.306.

Partidul Național Tărănesc al d-lui Dr. Nicolae Lupu 156.775.

Partidul Social-Democrat Independent al d-lui Titel Petrescu 65.528.

Partidul d-lui Petre Ghiață 11.089.

Miscarea Național Tărănească 3343.

P. R. M. B. (N. N. Maleescu) 3041.

Repartiția mandatelor de deputat, pe partidele din B. P. D.:

Partidul Social-Democrat 78.

Partidul Liberal Tărănesc 75.

Frontul Plugarilor 70.

Partidul Comunist 68.

Partidul Național-Popular 26.

Partidul Național Tărănesc al d-lui Anton Alexandrescu 21.

Pe lista Blocului au mai fost electi 7 personalități, 2 evrei și 1 sârb.

Blocul Partidelor Democratice, parlament va dispune deci de 3 scaune de deputat.

Partidele din opoziție, în urma acestor alegeri, vor avea, în parlament 66 de deputați după cum urmează:

Partidul Național Tărănesc al d-lui Iuliu Maniu 32.

Uniunea Populară Maghiară 29.

Partidul Liberal al d-lui Dinu Brătianu 3.

Partidul d-lui Dr. Nicolae Lupu

Numărul total al deputaților în parlament al Țării este de 414.

Intrebuințarea timpului liber

(Urmare din pag. 1-a)

cum s'a născut nevoia de a învăța pe muncitori să se folosească de timpul lor liber.

De lucrul acesta și-au dat seama mei întâiu muncitorii înșiși. Între grijile pe care le au estăzi sindicatele lor este și aceea a întrebuințării timpului liber al membrilor lor. Dar grija aceasta au avu-o și o au și întreprinderile și o are statul prin instituiții și organizații anume create în acest scop. Pentru întrebuințarea cu folos a timpului liber au fost create casele de citire cu bibliotecile lor, cursurile serale pentru desăvârșirea în munca de specialitate, societățile corale și sportive și atâta alte inițiative care de care mai binevenite. Acum cea mai mare parte din muncitori știu

cât de neprețuit este acest al treilea al timpului lor liber. Suntem în la început în această privință, totuși am apucat pe drumul cel bun.

Dar țărănimia știe oare și și întrebuințeze timpul liber? Pentru această întrebare vom răspunde numărul viitor.

Ionuț

Vânătoare

Inspectoratul de vânătoare anunță pe D-nii: Carol Aibrecht; Dr. E. Păner și Inginer Richard Rieger că te au sosit cărțile de menbru de la Federația Vânătorilor și Protectorilor de Căpt Negre. Sunt rugați a trimite la Brașov costul lor — câte lei 6000 — după care să le ridice dela Inspectorat.